

Sygn. akt II CSK 168/14

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa A. K.-G.

przeciwko D. J.-K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 października 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 listopada 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1800 (jeden tysiąc
osiemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwana D. J.-K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 listopada 2013 r., oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 8 kwietnia 2013 r. Sądy obydwu instancji uznały za uzasadnione powództwo o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki A. K.-G. kwoty 160 000 zł z odsetkami i kosztami procesu tytułem zwrotu pożyczki. Twierdzenia pozwanej, która broniła się zarzutem pozorności pisemnej umowy, uznane zostały przez oba Sądy za nieudowodnione przez nią.

Pozwana oparła skargę kasacyjną na podstawie naruszenia prawa materialnego – art. 6 oraz art. 65 § 1 i 2 i art. 83 § 1 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pozwana powołała we wniosku przesłanki ujęte w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. W ocenie skarżącej, istotne zagadnienie prawne miałoby wiązać się z potrzebą wyjaśnienia, czy „na gruncie obowiązującego stanu prawnego wykazanie przez pozwaną braku środków finansowych po stronie powódki, które ta miała przekazać pozwanej w ramach umowy pożyczki może stanowić o istnieniu pozorności w rozumieniu przepisu art. 83 § 1 k.c.”. Skarżąca wskazała także na potrzebę „rozstrzygnięcia mocy dowodowej poszczególnych dowodów pozostających ze sobą w oczywistej sprzeczności”.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia przez skarżącego problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (Lex nr 1214575), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem prawnym oraz czy jest to zagadnienie istotne.

Należy stwierdzić, że przedstawione przez skarżącą „zagadnienie prawne” nie spełnia powyższych wymagań. Skoro skarga nie została oparta na podstawie naruszenia przepisów postępowania i skarżąca nie wykazała, że skutek uchybień procesowych ustalony stan faktyczny sprawy nie mógł stanowić podstawy zastosowanych przez Sąd przepisów prawa materialnego, to twierdzenia skarżącej należało zakwalifikować jako niedopuszczalną w postępowaniu kasacyjnym polemikę z dokonanymi w sprawie ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), których elementem było ustalenie, że pozwana otrzymała pieniądze od powódki.

Odnosząc się do drugiej z powołanych przez skarżącą przesłanek, wypada przypomnieć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do wykazania tej wadliwości. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*,

przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby badania szczegółów czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, Lex nr 1232793).

Wskazane przez skarżącą okoliczności nie przekonują o wystąpieniu w sprawie oczywistych i kwalifikowanych naruszeń prawa, zarzucanych w skardze kasacyjnej.

Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z przytoczonych względów należało odmówić jej przyjęcia do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego uzasadnia art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 i art. 98 § 1 i 3 k.p.c.